

RES RVSTICAE

1 Quid agit pater familiās post meridiem? Prīmū quiēscit, tum ambulat, dēnique lavātur. Iūlius igitur, post quam paulum quiēvit, ambulātū exit. Iam dēsiit imber, avēs rūrsus in hortō canunt. Dominus hūc illūc in
5 hortō suō amoenō ambulat, deinde exit in agrōs, quī hortum cingunt.

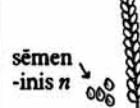
In agrīs frūmentum crēscit vēre et aestāte. Mēnse Augustō frūmentum metitur et ex agrīs vehitur. Deinde agrī arantur et novum frūmentum seritur. Quī agrōs
10 arant ac frūmentum serunt et metunt, agricultae appellantur. Agriculta est vir cuius negōtium est agrōs colere.

Agriculta arāns post arātrū ambulat. Arātrū est instrūmentum quō agrī arantur. Arātor duōs validōs bovēs quī arātrū trahunt prae sē agit. Quōmodo frū-
15 mentum seritur? Agriculta sēmen manū spargit. Ex par-
vīs sēminibus quae in agrōs sparsa sunt frūmentum crēscit. Mēnse Augustō frūmentum mātūrum est. Quō-

arātrū -ī n

frūmentum -ī n

quiēscere -ēvisse = nihil
agere, quiētū esse,
dormire
dēnique = postrēmō
dēsinere -siisse

amoenus -a -um = pul-
cher
ager -grī m
cingere: locum cingere
= circum locum esse
crēscere crēvisse
= māior fierī

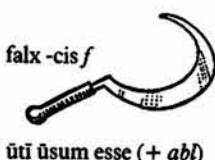
serere ↔ metere

agricola -ae m

negōtium -ī n = officium,
opus
instrūmentum -ī n

arātor -ōris m = quī arat
prae prp+abl = ante
agere = euntem facere
spargere -sisse -sum

mātūrus -a -um

regiō -ōnis *f* = pars
terrae
Latīnī -ōrum *m* = qui
Latium incolunt
rudis -e = indoctus

-ve = vel: aliās-ve
= vel aliās
frūgēs -um *pl*
fertilis -e (< ferre)
= qui frūgēs fert
loca -ōrum *n pl* = regiō

pāscere = herbā alere
pecus -oris *n* = ovēs,
porcī, bovēs
pābulum -i *n* = cibus
pecoris et equōrum
lāna -ae *f*

cōpia -ae *f*: magna
cōpia = multum
in-vehere
solum = terra, humus
parum = nōn satis

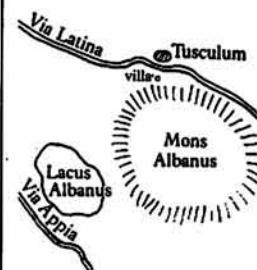
bis ter-ve = bis vel ter
Aegyptus -i *f*

modo metitur frūmentum? Falce metitur. Falx est īstrūmentum quō agricola metit. Quō īstrūmentō serit agricola? Qui serit nūllō īstrūmentō ūtitur praeter manū. Qui arat arātrō ūtitur; qui metit falce ūtitur; qui serit manū suā ūtitur.

Deus agricolārum est Sāturnus, qui olim rēx caelī fuit, sed ā filiō suō Iove ē caelō pulsus in Italiam vēnit, ubi eam regiōnem quae Latium appellātur optimē rēxit 25 Latīnōsque, hominēs ut tunc erant rudēs ac barbarōs, agrōs colere docuit. In forō Rōmānō est templum Sāturnī.

Ager qui multum frūmentī aliāsve frūgēs ferre potest, fertilis esse dīcitur. Italia est terra fertilis, sed multa loca 30 Italiae nōn arantur nec ūllās frūgēs ferunt praeter herbam. Iīs locīs ovēs, porcī, bovēs pāscuntur, nam herba est pecoris pābulum, et facilius est pecus pāscere quam agrōs colere. Praetereā lānā ovium ūtuntur hominēs, nam ē lānā vestēs efficiuntur. Itaque pecus māiōris pretiī est quam frūmentum, et qui pecus pāscit plūs pecūniae facit quam qui agrōs colit.

Frūmentum minōris pretiī est, quia magna cōpia frūmentī ex Āfricā in Italiam invehitur. Solum Āfricae fertile est, nisi aquā caret, sed multīs locīs Āfricae parum 40 aquae est. Ergō necesse est agrōs aquā flūminum rigāre. Agricolae qui agrōs prope Nilum flūmen colunt bis ter ve in annō metere possunt, Aegyptus enim terra fertilissima est, quia solum eius aquā Nīlī rigātur.

45 Agrī Iūlii, quī sub monte Albānō sitī sunt, nōn sōlum frūmentum, sed etiam vītēs ferunt. Iī agrī in quibus vītēs crēscunt vīneae dīcuntur. Frūgēs vīneārum sunt ūvae, quae mēnse Septembri mātūrae sunt. Ex ūvis mātūrīs vīnum efficitur.

II Iūlius, quī nūper ex urbe in praedium suum Albānum vēnit, circā agrōs et vīneās suās ambulat. Suprā eum est mōns Albānus, post montem lacus Albānus, quī vīllis magnificīs cingitur. Nūllā in parte Italiae tot et tantae vīllae sitae sunt quam in Latiō et māximē circā

55 lacum illum amoenum. Nē in Campāniā quidem plūrēs vīllae sunt, quamquam multī Rōmānī in ūrā maritimā eius regiōnis vīllās possident; nam plūrimī Rōmānī sub urbe Rōmā habitāre volunt in vīllis suburbānīs.

Iūlius aspīcit agricolās quī in agrīs et in vīneīs opus 60 faciunt, gaudēns quod ipsī, ut dominō dīvitī, nōn

praedium -ī n = vīlla
cum agrīs
circā prp+acc = circum

nē = nōn; nē... quidem
= etiam nōn

sub urbe = prope urbem

sub-urbānus -a -um =
sub urbe situs

ipse -a -um, dat -ī

labōrāre = opus facere;
 ↪ quiēscere
 labor -oris *m* = opus
 ex̄istimāre = cēnsēre
 = putāre
 prae agricolis bēatus =
 bēatior quam agricolae

rūs rūris *n* (↔ urbs) =
 agrī, silvae, campī...
 rūrī (*loc*) ↔ in urbe
 ōtium -i *n* ↔ negōtium
 (neg-ōtium < nec +
 ōtium)
 urbānus -a -um < urbs

colōnus -i *m* < colere

prō *pp+abl*: prō dominō
 = in locō domini

qui- quae- quod-dam:
 qui-dam colōnus =
 unus ex colōnīs

dominus imperat ut colō-
 nus accēdat = dominus
 colōnum accēdere iubet

abs = ā: abs tē = ā tē
 poscere poposcisse

prae metū =
 ob metum

necessē est in agrīs labōrāre. Quamquam nūllō modō labōrem agricolārum sordidum indignumve esse ex̄isti-
 mat, tamen sē prae agricolīs bēatum esse cēset. Neque enim labōrat dominus, sed quiēscit, cum in praediō suō
 est. Rūs quiētum et amoenum eum dēlectat. In urbe 65
 Iūlius semper in negōtiō est, sed rūrī in ōtiō cōgitat dē
 negōtiis urbānīs. Itaque Iūlius, quī ōtium rūris valdē
 amat, cum p̄īmū cōfēcta sunt negōtia urbāna, in
 praedium suum suburbānum proficīscitur.

Agri Iūlii nōn ā dominō ipsō coluntur, sed ā colōnīs. 70
 Colōnus est agricola quī nōn suōs, sed aliēnōs agrōs prō
 dominō absentī colit et mercēdem dominō solvit prō
 frūgibus agrōrum.

Colōnī Iūlii sunt agricolae validī quī industriē labō-
 rant omnēsque mercēdem ad diem solvere solent. At 75
 hōc annō quīdam colōnus mercēdem nōndum solvit.
 Iūlius eum colōnum in agrō cōncipit et “Hūc accēde,
 colōne!” inquit. Dominus imperat ut colōnus accēdat,
 tum interrogat: “Cūr nōndum solvistī mercēdem quam
 ter quaterve iam abs tē poposcī? Octingentōs sēstertiōs 80
 mihi dēbēs. Solve eōs!” Iūlius colōnō imperat ut mercē-
 dem solvat.

Colōnus pallidus prae metū loquī nōn potest.

Iūlius: “Audīsne? Imperō tibi ut mercēdem solvās.
 Quīn respondēs?” 85

Colōnus: “Nūlla est mihi pecūnia. Nē assem quidem
 habeō.”

Iūlius: "Nisi hīc et nunc solvis mercēdem dēbitam,
servīs meīs imperābō ut tē agrīs meīs pellant. Iam trēs
90 mēnsēs exspectō ut ea pecūnia mihi solvātur. Etsī vir
patiēns sum, hic finis est patientiae meae!"

Colōnus ad pedēs dominī sē prōicit eumque ūrat ut
patientiam habeat: "Patientiam habē, domine! Nōlī ā
mē postulāre ut tantum pecūniae statim solvam! Intrā
95 duōs trēsve mēnsēs omnia accipiēs. Nōlī mē ē domō
meā rapere! Octō līberī mihi sunt, quōs ipse cūrāre
dēbeō. Cūra īfantium multum temporis magnamque
patientiam postulat, itaque parum temporis habeō ad
opus rūsticum."

100 Iūlius: "Quid? Num uxor abs tē postulat ut tū prō
mātre īfantēs cūrēs? Itane īfantēs suōs neglegit? Mā-
tris officium est īfantēs cūrāre. Tū vērō cūrā ut agrī
bene colantur et mercēs ad diem solvātur!"

Colōnus: "Uxor mea officium suum nōn neglegit nec
105 postulat ut ego īfantēs cūrem; sed nunc nec īfantēs
cūrāre nec quidquam aliud agere potest, quia aegrōtat:
intrā paucōs diēs novum īfantem exspectat. Nōlī mē ab
uxōre gravidā rapere! Per omnēs deōs tē ūrō!"

Hīs precibus dominus sevērus tandem movētur. Co-
110 lōnō imperat ut taceat atque surgat, tum "Quoniam"
inquit "uxor tua grāvida est, abī domum! Prīmū cūrā
ut uxor et līberī valeant, tum vērō labōrā ut pecūniām
omnēm solvās intrā finēm huius mēnsis, id est intrā
trīcēsimū diēm!"

agrīs : ex agrīs

patiēns -entis < patī
patientia -ae f < patiēns
prō-icere (-iicere) -iō
< prō + iaceretantum -i n = tam
multumrapere -iō -uisse raptum
cūra -ae f

rūsticus -a -um < rūs

neglegere -ēxisse -ēctum
↔ cūrārequid-quam = ülla rēs
(neque q. = et nihil)gravidus -a -um: (fēmi-
na) grāvida = quae ī-
fantēm exspectat
precēs -um / pl = verba
ōrantia, quod ūrāturtrīcēsimūs -a -um
= xxx (30.)

dī-mittere -mīssisse
-missum

prōd-esse prō-fuisse
(+ dat) = bonum esse
calor -ōris *m* = āer cali-
dus, tempus calidum
nocēre -uisse ↔ prōdesse
frigus -oris *n* ↔ calor

vīnum bonum est: calor
efficit ut v. bonum sit
satis dē vīneis dictum est

siccus -a -um ↔ ūmidus

grex gregis *m*
= multitūdō bēstiārum

nē = ut nē

nē-ve = vel nē, et nē

Colōnō dīmissō, Iūlius alium agricolam vocat eum- III
que dē rēbus rūsticīs rogitat, ac pīnum dē vīneis:
“Quōmodo vīneae sē habent hōc annō?”

“Optimē” inquit agricola, “Aspice hanc vītem: tot et
tantae ūvae magnam vīnī cōpiam prōmittunt, ac vīnum
bonum futūrum esse exīstimō, nam sōl duōs iam mēn- 120
sēs prope cotīdiē lūcet ūsque ā māne ad vesperum. Ni-
hil enim vīneis magis prōdest quam sōl et calor, nec
quidquam iīs magis nocet quam imber et frīgus.”

Iūlius: “Calor sōlis nōn ipse per sē efficit ut vīnum
bonum sit. Vītēs probē cūrāre oportet. Itaque vōs mo- 125
neō ut industriē in vīneis labōrētis. Sed satis dē vīneis.
Frūmentum quāle erit?”

“Nōn ita bonum” inquit alter agricola, “Solum nimis
siccum est nec rigārī possunt agrī quod procul absunt ā
rīvō. Imber brevis quem hodiē habuimus frūmentō prō-
fuit quidem, sed parum fuit. Item sicca est herba, pecus
parum pābuli invenit. Sed scīsne ovem herī paene rap-
tam esse ā lupō?” 130

Iūlius: “Quid? Lupusne ovem ē grege rapuit?”

Agricola: “Ovis ipsa ē grege aberrāverat. Nec vērō 135
lupus ovī nocuit, nam pāstor eam in silvā repperit atque
ē dentibus lupī servāvit!”

Iūlius: “Ō, pāstōrem pigerrimum, quī officium suum
ita neglēxit! Pāstōris officium est cūrāre nē ovēs aber-
rent nēve silvam petant. Ego vērō cūrābō nē ille pāstor 140
posthāc officium neglegat!”

Agricola: "Nōlī nimis sevērus esse! Nōn cēnseō illum pāstōrem prae cēterīs pigrum esse."

Iūlius: "Rēctē dīcis: nam pigrī ac neglegentēs sunt 145 omnēs! At ego faciam ut industriī sint!"

Agricola: "Certē pāstōrēs minus labōrant quam agricultolae. Nōbīs nūllum est ōtium, nec opus est nōs monēre ut industriī sīmus nēve quiēscāmus."

Iūlius: "Nōlī cēnsēre opus pāstōrum facilius esse. 150 Cūra pecoris magnum est negōtium, nōn ōtium, ut pāstōrēs nēquam in mollī herbā dormientēs putant. Ego vērō cūrābō nē ille pāstor neglegēns sit nēve dormiat! Faciam ut tergum eī doleat! Arcesse eum!"

Sed eō ipsō tempore pāstor gregem prae sē agēns ē 155 campīs revertitur. Cum prīmum is prope vēnit, "Optimē advenīs" inquit dominus īrātus baculum prae sē tenēns, "nam verbera meruistī!"

Pāstor humī sē prōiciēns dominum ūrat nē sē verberet: "Nōlī mē verberāre, ere! Nihil fēcī!"

160 "At propter hoc ipsum" inquit Iūlius "tē verberābō, homō nēquam, quod nihil fēcistī! Officium tuum est cūrāre nē ovēs aberrent nēve ā lupō rapiantur. Precēs tibi nōn prōsunt. Prehendite eum, agricultolae, et tenēte!" Iūlius duōbus agricultolīs imperat ut pāstōrem prehendant 165 et teneant.

Tum vērō, dum pāstor territus verbera exspectat, ovēs sine pāstōre relictæ dē viā in agrōs aberrant ac frūmentum immātūrum carpere incipiunt. Agricultolae

prae cēterīs piger = cēterīs pigrior
neglegēns -entis = qui officium neglegit

nē-quam *indēcl* = improbus

optimē: optimō tempore

prōd-est prō-sunt

im-mātūrus -a -um < in-mātūrus

pro-hibēre = retinēre	hoc videntēs clāmant: "Prohibē ovēs tuās ab agrīs nos- trīs, pāstor!" — tum pāstōrem mittunt atque celeriter 170 ovēs in agrīs sparsās persequuntur.
mittere ↔ prehendere	
modo = nūper	Pāstor sōlus cum dominō relictus "Modo dīxistī" in- quit "meum officium esse cavēre nē ovēs aberrent. Nōlī mē officiō meō prohibēre!"
officiō (<i>abl</i>) prohibēre = ab officiō prohibēre	Iūlius: "Ego tē nōn prohibēbō officium facere. Fac ut 175 ovēs ex agrīs agantur! Age, curre, pāstor!"
quam celerrimē potest = tam celeriter quam māximē fierī potest	Vix haec dīixerat Iūlius, cum pāstor quam celerrimē potest ad ovēs suās currit. Dominus rīdēns eum curre- tem aspicit, tum ad vīllam revertitur. Etsī dominus se- vērus existimātur, tamen inhūmānus nōn est. 180
sevērus esse in-hūmānus -a -um	
coniūctīvus -i m (<i>coni</i>)	GRAMMATICA LATINA <i>Coniūctīvus</i> Tempus praesēns. [A] Āctīvum.
[1] intret [2] taceat [3] claudat [4] audiat	Dominus: "Intrā, serve! Claude forem! Tacē et audi!" Do- 185 minus servō imperat ut intret, forem claudat, taceat et audiat. Servus intrat, forem claudit, tacet et audit.
-et -at	'Intrat', 'tacet', 'claudit', 'audit' est indicātīvus. 'Intret', 'taceat', 'claudat', 'audiat' coniūctīvus est. Coniūctīvus praesentis (pers. III sing.) [1] -et, [2, 3, 4] -at. 190
[1] cōgit e m cōgit e s cōgit e t cōgit e mus cōgit e tis cōgit e nt	Exempla: [1] cōgitā re: cōgit et; [2] respondē re: respon- de at; [3] scrib ere: scrib at; [4] audi re: audi at.
	Magister: "Studiōsus estō, discipule! Prīmum audi quod interrogō, tum cōgitā, dēnique surge et respondē!" Magister discipulum monet ut studiōsus sit: prīmum audiat, tum cōgi- 195 tet, dēnique surgat et respondeat. Discipulus silet. Magister:

“Audīsne, puer? Moneō tē ut studiōsus sīs: prīmū audiās, tum cōgitēs, dēnique surgās et respondeās.” Discipulus: “Nōn opus est mē monēre ut audiam et cōgitem atque ut 200 studiōsus sim. Sed respondēre nesciō. Nōlī igitur ā mē postulāre ut surgam et respondeam!”

Magister: “Studiōsī estōte, discipulī! Prīmū audīte quod interrogō, tum cōgitātē, dēnique surgite et respondēte!” Magister discipulōs monet ut studiōsī sint: prīmū audiant, tum

205 cōgitent, dēnique surgant et respondeant. Discipuli silent.

Magister: “Audītisne, puerī? Moneō vōs ut studiōsī sītis: prīmū audiātis, tum cōgitētis, dēnique surgātis et respondeātis.” Discipuli: “Nōn opus est nōs monēre ut audiāmus et cōgitēmus atque ut studiōsī sīmus. Sed respondēre nescīmus.

210 Nōlī igitur ā nōbīs postulāre ut surgāmus et respondeāmus!”

Sing. Plūr. Sing. Plūr.

<i>Persōna prima</i>	-em	-ēmus	-am	-āmus
----------------------	-----	-------	-----	-------

<i>Persōna secunda</i>	-ēs	-ētis	-ās	-ātis
------------------------	-----	-------	-----	-------

<i>Persōna tertia</i>	-et	-ent	-at	-ant
-----------------------	-----	------	-----	------

215 [B] Passīvum.

Dominus imperat ut servus improbus teneātur et verberētur, deinde ut vinciātur et inclūdātur.

Dominus imperat ut servī improbī teneantur et verberentur, deinde ut vinciantur et inclūdantur.

220 Iānitor tabellārium monet ut caveat nē ā cane mordeātur: “Cavē nē ā cane mordeāris!” Tabellārius: “Tuum negōtium est cūrāre nē ego mordear. Vincī canem! Ego cūrābō ut tū vinciāris et inclūdāris et verberēris ab erō tuō!” Iānitor: “Num tuum negōtium est cūrāre ut ego vinciār et inclūdar et verberēr?”

Iānitōrēs tabellāriōs monent ut caveant nē ā cane mordeātur: “Cavēte nē ā cane mordeāminī!” Tabellārii: “Vestrū negōtium est cūrāre nē nōs mordeāmur. Vincīte canem! Nōs cūrābimus ut vōs vinciāminī et inclūdāminī et verberēminī ab 230 erō vestrō!” Iānitōrēs: “Num vestrū negōtium est cūrāre ut nōs vinciāmur et inclūdāmur et verberēmur?”

[2] responde | a|m
responde | ā|s
responde | a|t
responde | ā|mus
responde | ā|tis
responde | a|nt

[3] surg | a|m
surg | ā|s
surg | a|t
surg | ā|mus
surg | ā|tis
surg | a|nt

[4] audi | a|m
audi | ā|s
audi | a|t
audi | ā|mus
audi | ā|tis
esse | sī|m sī|mus
sī|s sī|tis
sī|t sī|nt

[1] -e|m -ē|mus
-ē|s -ē|tis
-e|t -e|nt
[2,3,4] -a|m -ā|mus
-ā|s -ā|tis
-a|t -a|nt

[1] verber | e|r
verber | ē|rīs
verber | e|tūr
verber | ē|mūr
verber | ē|mīnī
verber | e|ntūr

[2] morde | a|r
morde | ā|rīs
morde | ā|tūr
morde | ā|mūr
morde | ā|mīnī
morde | a|ntūr

[3] inclūd | a|r
inclūd | ā|rīs
inclūd | ā|tūr
inclūd | ā|mūr
inclūd | ā|mīnī
inclūd | a|ntūr

[4] vinci | a|r
vinci | ā|rīs
vinci | a|tūr
vinci | ā|mūr
vinci | ā|mīnī
vinci | a|ntūr

[1] -e r	-ē mur
-ē ris	-ē mini
-ē tur	-ē ntur
[2,3,4] -a r	-ā mur
-ā ris	-ā mini
-ā tur	-a ntur

	Sing.	Plur.	Sing.	Plur.	
Persōna p̄ima	-er	-ēmur	-ar	-āmur	
Persōna secunda	-ēris	-ēmini	-āris	-āmini	
Persōna tertia	-ētur	-entur	-ātur	-antur	235

PENSVM A

Vocabula nova:

ager
frūmentum
agricola
negōtium
arātrum
īnstrūmentum
sēmen
falx
regiō
frūgēs
pecus
pābulum
lāna
cōpia
vītis
vīnea
ūva
vīnum
praedium
labor
rūs
ōtium
colōnus
patientia
cūra
precēs
calor
frigus
grex
amoenus
mātūrus
rudis
fertilis
suburbānus
urbānus
patiēns
rūsticus
gravidus
siccus
neglegēns
nēquam
immātūrus
inhūmānus

Iūlius colōnō imperat ut mercēdem solv-. Ille dominum ḫrat ut patientiam habe-: “Nōlī postulāre ut tantam pecūniā statim solv-!” Dominus colōnō imperat ut tace- et surg-, tum “Prīnum cūrā” inquit “ut uxor et līberī vale-”, tum vērō cūrā ut agrōs bene col- et mercēdem solv-!”

Dominus colōnōs monet ut labōr- nēve quiēsc-: “Moneō vōs ut labōr- nēve quiēsc-!”

Māter filiam monet ut cauta s-: “Moneō tē ut cauta s-!” Fābula nōs monet nē temerārii s-.

Verba: spargere -isse -um; rapere -isse -um; neglegere -isse -um; dēsinere -isse; quiēscere -isse; crēscere -isse; poscere -isse; prōdesse -isse.

PENSVM B

Mēnse Augustō — metitur, deinde — arantur et novum frūmentum —. Agricola quī — post arātrum ambulat duōs bo-vēs — [= ante] sē agēns; arātrum est — quō agrī arantur. Agricola quī serit nūllō īnstrūmentō — et sēmen manū —. Quī — falce ūtitur. Agricola est vir cuius — est agrōs —. Ex Aegyptō, quae terra — est, magna — frūmenti in Italianam —. Frūgēs vīneārum sunt —, ex quibus — efficitur. — sōlis vīneis —, — [↔ calor] vīneis —.

Iūlius in — suō Albānō nōn labōrat, sed —. — quiētum et — [= pulchrum] eum dēlectat. Colōnus aliēnōs agrōs — domīnō absenti colit.

Pāstor est vir quī pecus — et cūrat. — pecoris magnum negōtium est, nōn —, ut pigrī pāstōrēs — [= cēnsent]. Pāstōrēs nōn tam industriē — quam agricolae. Pāstōris officium est cūrāre — ovēs aberrent — [= et nē] ā lupō rapiantur.

PENSVM C

Quid est negotium agricolae?
 Quandō frumentum metitur?
 Num arātor ipse arātrum trahit?
 Quid est pābulum pecoris?
 Unde frumentum in Italiā invehitur?
 Quae regiō Āfricae fertilissima est?
 Cūr necesse est agrōs rigāre?
 Quae sunt frūgēs vineārum?
 Num Iūlius ipse in agrīs labōrat?
 Omnesne colōnī mercēdem solvērunt?
 Quot sēstertiōs colōnus Iūliō dēbet?
 Num uxor colōnī officium suum neglegit?
 Quid est officium pāstōris?
 Estne Iūlius dominus inhūmānus?

trīcēsimus
 quiēscere
 cingere
 crēscere
 metere
 arāre
 serere
 colere
 spargere
 ūti
 pāscere
 invehere
 rigāre
 labōrāre
 existimāre
 cēnsēre
 prōicere
 ôrāre
 rapere
 neglegere
 prōdesse
 nocēre
 prohibēre
 quīdam
 parum
 tantum
 dēniue
 circā
 prae
 prō
 abs
 -ve
 nē
 coniūctivus